

Sygn. akt VIII U 340/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Ewa Grychtol

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2018 r. w Gliwicach

sprawy J. J. (J.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 19 stycznia 2017 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 340/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 stycznia 2017r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonego J. J. (J.) na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nowo ustalony wskaźnik podstawy wymiaru z 20 lat jest niższy niż 250%.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony wskazał, że się z nią nie zgadza i domaga się przeliczenia świadczenia w oparciu o powołane uregulowanie prawne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. J. urodzony w dniu (...), na mocy decyzji z dnia 10 grudnia 1998r. uzyskał prawo do emerytury górniczej od dnia 19 listopada 1998r.

na podstawie przepisów ustawy z dnia 1 lutego 1983r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (t.j. Dz.U. z 1995r., nr 30, poz.154 ze zm.).

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenia ubezpieczonego z lat 1982 – 1990 wykazane w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 23 listopada 1998r. (druk Rp – 7, k.12 akt ZUS).

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 263,37% i został ograniczony do 250%.

Organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia, ponieważ ubezpieczony osiągał dochód w kwocie przekraczającej 120% przeciętnego wynagrodzenia, a podjął się tej wypłaty od dnia 1 marca 1999r., to jest po ustaniu zatrudnienia ubezpieczonego.

W dniu 12 stycznia 2017r. ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia na podstawie art.110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Do wniosku załączył zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 13 grudnia 2016r. sporządzone przez (...) S.A. Oddział Zakład (...) w T. z wykazanymi zarobkami z lat zatrudnienia ubezpieczonego w KWK (...) 1978 – 1999.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał decyzję zaskarżoną, omówioną na wstępie.

Ubezpieczony na przestrzeni swojego życia zawodowego był zatrudniony:

- od dnia 4 września 1970r. do dnia 30 kwietnia 1978r. w Cukrowni (...) we W. na stanowisku pracownika fizycznego, ślusarza remontowego w dziale fabrycznym,

- od dnia 6 maja 1978r. do dnia 28 lutego 1999r. w KWK (...) na stanowiskach:
od dnia 6 maja 1978r. do dnia 31 października 1980r. robotnika dołowego pod ziemią oraz od dnia 1 listopada 1980r. do dnia 28 lutego 1999r. górnika pod ziemią.

Sąd ustalił, że zachowała się dokumentacja osobowa z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Cukrowni (...) oraz karty zarobkowe za lata 1971 – 1975 i 1977 – 1978.

Na podstawie tej dokumentacji organ rentowy dokonał ponownej analizy sprawy, której wyniki przedstawił w piśmie procesowym z dnia 28 listopada 2017r.

Organ rentowy stwierdził, że wynagrodzenia ubezpieczonego z lat zatrudnienia w Cukrowni (...) 1971 – 1975 i 1977 – 1978 ustalone na podstawie przedłożonych kart wynagrodzeń pozostają bez wpływu na obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia odwołującego. Nadal korzystniejsze jest przyjęcie zarobków ubezpieczonego z okresu jego pracy na Kopalni, to jest z lat 1979 – 1998, przy czym wskaźnik wysokości z tych lat wynosi 222,65% i nie uprawnia ubezpieczonego do wnioskowanego przeliczenia świadczenia.

Wyliczenia te przedstawia następująca tabela:

Rok	Wynagrodzenie (zł)	Kwota roczna przeciętnego wynagrodzenie	Stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia (%)
------------	---------------------------	--	---

		<i>ogłoszona za dany rok kalendarzowy (zł)</i>	
1971	24 965,00	28 296,00	88,23
1972	29 897,00	30 108,00	99,30
1973	33 937,00	33 576,00	101,08
1974	39 256,00	38 220,00	102,71
1975	45 460,00	46 956,00	96,81
1976	00,00	51 372,00	0,00
1977	49 471,00	55 152,00	89,70
1978	67 226,00	58 644,00	114,63
1979	107 755,00	63 924,00	168,57
1980	134 791,00	72 480,00	185,97
1981	169 638,00	92 268,00	183,85
1982	358 510,00	139 572,00	256,86
1983	449 731,00	173 700,00	258,91
1984	542 454,00	202 056,00	268,47
1985	603 128,00	240 060,00	251,24
1986	921 993,00	289 140,00	318,87
1987	1 013 842,00	350 208,00	289,50
1988	1 632 889,00	637 080,00	256,31

1989	6 438 801,00	2 481 096,00	259,51
1990	26 032 398,00	12 355 644,00	210,69
1991	38 033 180,00	21 240 000,00	179,06
1992	64 688 760,00	35 220 000,00	183,67
1993	87 919 700,00	47 940 000,00	183,40
1994	126 834 900,00	63 936 000,00	198,38
1995	15 648,33	8 431,44	185,59
1996	23 061,65	10 476,00	220,14
1997	26 434,12	12 743,16	207,44
1998	27 755,52	14 873,88	186,61

Suma przyjętych wskaźników to 4.453,05% : 20 lat = 222,65%.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych i dokumentacji płacowej ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia w Cukrowni (...) oraz wyliczeń organu rentowego zaprezentowanych w piśmie procesowym z dnia 28 listopada 2017r. (k.20 akt) uznając, że są one miarodajne w sprawie, gdyż sporządzone zostały w oparciu dokumentację płacową zawartą w aktach organu rentowego, a dotyczącą zatrudnienia ubezpieczonego na KWK (...), jak również zachowaną dokumentację płacową z okresu jego zatrudnienia w Cukrowni (...), zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, nie były też one w żadnym zakresie kwestionowane przez ubezpieczonego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. J. nie zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie kwestia sporna sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczony spełnia warunki do przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017r., poz.1383).

Zgodnie z powołanym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15, z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia:

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek

o ponowne ustalenie emerytury od przeliczonej podstawy,

- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia o ponowne ustalenie wysokości emerytury, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5, jest wyższy niż 250%.

Ustalenie wysokości emerytury w sposób wskazany powyżej może nastąpić tylko raz.

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r.

w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Rozporządzenie to w § 21 pkt 1 przewiduje, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Powyższy przepis zakłada istnienie optymalnych warunków, tj. wymaga, by zachowała się dokumentacja płacowa pracodawcy. Natomiast w sytuacji, gdy nie zachowała się stosowna dokumentacja płacowa, wysokość zarobków może być ustalona na podstawie dokumentacji zastępczej z akt osobowych pracownika (np. umów o pracę, angaży, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej oraz innych pism dotyczących zatrudnienia, które zawierają informacje o wynagrodzeniu), a także zeznań świadków.

Trzeba jednak wskazać, że w postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki

na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r., sygn. akt II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006r., sygn. akt I UK 115/06, OSNP 2007/17-18/257).

W niniejszej sprawie ubezpieczony przedłożył w organie rentowym dokumentację zarobkową dotyczącą swojego zatrudnienia w KWK (...). W oparciu o te zarobki organ rentowy wyliczył wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia

z 20 najkorzystniejszych lat zatrudnienia ubezpieczonego, to jest faktycznie z lat jego zatrudnienia na Kopalni, w tym z okresu pracy po przyznaniu prawa do emerytury górniczej od dnia 19 listopada 1998r. do dnia 31 grudnia 1998r. W ten sposób wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru okazał się niższy niż 250%, co nie uprawniało ubezpieczonego do przeliczenia emerytury górniczej na podstawie cytowanego na wstępie art.110a ustawy emerytalnej.

Organ rentowy nie dysponował wówczas dokumentacją zarobkową ubezpieczonego z wcześniejszego okresu jego pracy w Cukrowni (...) i stąd lata te nie były brane pod uwagę przy wyliczeniu wskaźnika.

W toku niniejszego postępowania Sąd ustalił, że zachowały się akta osobowe ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia w w/w Cukrowni oraz dokumentacja płacowa z lat 1971 – 1975 i 1977 – 1978, które pozwalają na wyliczenie zarobków z tych lat.

Okazało się jednak, że zarobki te pozostają bez wpływu na obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia ubezpieczonego, bowiem są one znacznie niższe niż wynagrodzenia jakie ubezpieczony osiągał w późniejszym okresie zatrudnienia

na Kopalni (co zresztą na rozprawie w dniu 12 września 2017r. ubezpieczony sam przyznał wskazując, że zarobki w Cukrowni nie były wysokie, bo gdyby były wysokie, to nie przeszedłby na Kopalnię). I nawet, gdyby przyjąć za 1976r., co do którego brak jest list płac, wynagrodzenie na poziomie wynagrodzenia z roku poprzedniego 1975, to i tak nie miałyby to wpływu na zmianę wskaźnika.

W takiej sytuacji nadal najkorzystniejszy jest więc wskaźnik obliczony z lat 1979 – 1998, który wynosi 222,65%. Skoro jednak nie przekracza on 250%, to ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do ponownego przeliczenia pobieranej przez niego emerytury górniczej z zastosowaniem art.110a ustawy, to jest z uwzględnieniem podstawy wymiaru wyliczonej na nowo, zgodnie z art.15 ustawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji wyroku i na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne.

(-) SSO Patrycja Bogacińska - Piątek